

Kodin vakuutus

Sisällysluettelo

Esinevakuutus..... 3	Yleiset sopimusehdot..... 22
1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo..... 3	1 Eräät keskeiset käsitteet 22
2 Vakuutettava omaisuus..... 4	2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä..... 23
3 Vakuutusturvan sisältö 6	3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo 23
4 Indeksisidonnaisuus..... 9	4 Vakuutusmaksu 24
5 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi (suojeluohjeet)..... 9	5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana..... 25
6 Vahinkojen korvaaminen.....12	6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa 26
7 Muut vakuutukseen sovellettavat ehdot 16	7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen 26
Vastuuvakuutus..... 16	8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa..... 27
1 Vakuutuksen tarkoitus..... 16	9 Syyntakeettomuus ja pakkotila..... 27
2 Vakuutetut 16	10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa 27
3 Vakuutuksen voimassaoloalue 16	11 Korvausmenettely..... 28
4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset..... 16	12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa 28
5 Vahingon selvittäminen..... 18	13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen...29
6 Korvaussäännökset 18	14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus.....29
7 Indeksisidonnaisuus..... 19	15 Vakuutussopimuksen muuttaminen.....30
8 Muut ehdot 19	16 Vakuutussopimuksen päättyminen.....30
Oikeusturvavakuutus..... 19	17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa 32
1 Vakuutuksen tarkoitus..... 19	18 Kauppasaarto 32
2 Vakuutetut 19	19 Henkilötietojen käsittely 32
3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue..... 19	
4 Korvattavat vakuutustapahtumat..... 19	
5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset 19	
6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua... 20	
7 Korvaussäännökset 20	
8 Indeksisidonnaisuus..... 22	
9 Muut ehdot 22	

Johdanto

Vakuutus sopimus on kahden sopijaosapuolen, vakuutusnantoajan (vakuutusyhtiön) ja vakuutusnottajan (asiakkaan), välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan sopimuksessa määritellyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus sopimus lakia (543/94) tai vastaavaa myöhempiä lakeja.

Vakuutus kirja ja vakuutus ehdot määrittelevät vakuutus sopimuksen keskeisen sisällön. Vakuutus kirja on asiakas kohtainen, ja siihen on merkitty vakuutettu omaisuus, vakuutus turvan tasot, vakuutus- ja enimmäiskorvaus määrät, omavastuut sekä sopimukseen liitetyt lisävakuutukset.

Vakuutus ehdoissa on kaksi osaa: yleiset sopimusehdot ja kyseisen vakuutuksen ehdot. Jos sopimuksessa poiketaan vakuutus ehdoista, se mainitaan vakuutus kirjassa.

Näissä ehdoissa kerrotaan Kodin vakuutus -nimiseen vakuutus sopimukseen sisältyvien esine-, vastuu- ja oikeusturvavakuutusten sisältö.

Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

Vakuutusnottaja

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen. Vakuutusnottaja on merkitty vakuutus kirjaan.

Vakuutettu

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutus tapahtuma

Vakuutus tapahtumalla tarkoitetaan sellaista satumanvaraista tapahtumaa, joka tapaustyyppiltään kuuluu vakuutus sopimuksen korvauspiiriin.

Vakuutus paikka

Vakuutus paikka on vakuutus kirjaan merkitty omaisuuden sijaintipaikan osoite.

Uudishinta (Jälleenhankinta-arvo)

Irtaimen esineen uudishinnalla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Rakennusten uudishinta määritetään pitäen lähtökohtana vaurioitunutta rakennusta sellaisena ja siinä käyttötarkoituksessa kuin se oli ennen vahinkoa. Uudishinnalla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen tarkoitetun ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen rakennuksen rakentamiseen. Uudishinta määräytyy kuitenkin enintään samaan käyttötarkoitukseen nykyaikaisilla rakenneosilla, yleisesti Suomessa kaupan olevilla rakennustarvikkeilla ja tavanomaisilla työmenetelmillä toteutetun rakennuksen mukaan. Jos pakottavat viranomais määräykset lisäävät rakennuskustannuksia verrattuna siihen, mitä ne olisivat olleet toteutettaessa vaurioitunut rakennus ominaisuuksiltaan alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, huomioidaan nämä kustannukset vahingon ja korvauksen määrässä ehtokohtan 6.3.4.2 mukaisesti.

Uudishinta vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin omaisuudella hankintahetkellä ollut arvo.

Nykyhinta (päivänarvo)

Nykyhinnalla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun uudishinnasta vähennetään iän, käytön, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus. Rakennuksen nykyhintaa arvioitaessa otetaan huomioon myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden tai muiden syiden selvä vaikutus.

Nykyhinta ei yleensä riitä korvaamaan uuden vastavanlaisen omaisuuden hankkimista vahingoittuneen tilalle.

Käypä arvo

Käypä arvo on vakuutetun omaisuuden käteismyyntihinta vahinkohetkellä eli se hinta mikä siitä saataisiin, jos se myytäisiin markkinahintaan. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika ja käyttökelpoisuus.

Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvo on omaisuuden arvo välittömästi vahingon jälkeen.

Täysarvo

Täysarvo tarkoittaa, että omaisuus on vakuutettu aina sen todellisesta arvosta vahinkohetkellä. Täysarvovakuutuksessa asiakkaan ei tarvitse vakuutuksen teko hetkellä määritellä vakuutettavan omaisuuden arvoa. Riittää, että vakuutusyhtiön pyytämät tiedot omaisuudesta ovat oikein ja että tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle. Vakuutusmaksu määräytyy näiden tietojen, esim. asunnon pinta-alan, perusteella.

Omaisuuden arvon selvittäminen tulee tarpeelliseksi vasta sitten, kun vahinko on tapahtunut. Tätä arvoa selvitetessä huomioidaan omaisuuden ikä, käyttö, kuluminen ja muut sen arvoon vaikuttavat tekijät. Näiden tekijöiden perusteella korvaus maksetaan joko uudishinnan tai nykyhinnan mukaan. Täysarvovakuutus ei siten tarkoita, että vanhasta vahingoittuneesta omaisuudesta saa uuden hinnan mukaisen korvauksen.

Kodin vakuutuksen rakennuksen ja irtaimiston vakuutukset voidaan pääsääntöisesti tehdä täysarvovakuutuksina.

Vakuutus määrä

Omaisuus voidaan myös vakuuttaa vakuutusnottajan ilmoittamasta tietystä rahamäärästä. Tätä summaa kutsutaan vakuutus määräksi, ja sen perusteella määräytyy vakuutusmaksu ja suurin mahdollinen maksettava korvaus.

Vakuutusnottajan on huolehdittava, että vakuutuksessa ilmoitettu rahamäärä vastaa omaisuuden todellista arvoa ja siinä tapahtuvia muutoksia. Jos tämä vakuutus määrä ei vastaa omaisuuden todellista arvoa, voi omaisuus olla yli- tai alivakuutettu. Korvauksen määrää laskettaessa yli- tai alivakuutus otetaan huomioon yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Yli- ja alivakuuttamisriski on täysarvovakuutuksessa pienempi kuin vakuutus määrällisessä vakuutuksessa, ja siksi täysarvovakuuttaminen on yleensä turvallisempi vakuuttamisvaihtoehto.

Kodin vakuutuksen rakennuksen ja irtaimiston vakuutukset voidaan tehdä vakuutusmäärällisinä vakuutuksina.

Vakuutusmäärä voi olla omaisuuden uudishinta, nykyhinta tai ensivastuun vakuutusmäärä. Vakuutusmäärää määriteltäessä on otettava huomioon myös verotuksesta annetut säännökset.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingonmäärä tai sen arvioimisen peruste.

Enimmäiskorvausmäärä

Kun irtaimistolle tehdään täysarvovakuutus, sille määritellään samalla enimmäiskorvausmäärät. Enimmäiskorvausmäärä on suurin mahdollinen maksettava korvausmäärä, ja se on merkitty vakuutuskirjaan tai -ehtoihin.

Korvusrajoitus (rajoitusehto)

Korvusrajoituksella tarkoitetaan sellaista ehdoissa erikseen määritellyä vahinkoa tai tapahtumaa, jota ei korvata vakuutuksesta.

Suojeluohje

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

Asuinpinta-ala (huoneistoala)

Asuinpinta-alalla tarkoitetaan asunnon sisäseiniin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Asuinpinta-alaan kuuluvia asuintiloja ovat muun muassa asuinhuoneet, käytävät, sauna- ja peseytymistilat sekä vaatehuoneet.

Asuinpinta-alaan kuuluu huoneen pinta-ala siltä osin, kun huonekorkeus ylittää 160 senttimetriä.

Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat muun muassa autotallit, avokiuistit ja terassit, tekniset tilat sekä erilliset varastotilat.

Irtaimiston täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan asuinpinta-alan perusteella ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

Kokonaisala (bruttopinta-ala)

Kokonaisalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Kokonaisalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat.

Kokonaisalaan lasketaan mukaan rakennuksen osat vain siltä osin, kun ne ylittävät 160 senttimetriä.

Rakennuksen avoimet osat, kuten avokatokset ja -kiuistit eivät kuulu kokonaisalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa.

Rakennuksen täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan kokonaisalan perusteella, ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

LVISA-laitteet

LVISA-laitteita (lämpö-, vesi-, ilmastointi-, sähkö- ja automaatiolaitteet) ovat kaikki rakennuksen lämmittämiseen, veden käsittelyyn, valaistukseen tai ilmastointiin käytettävät kiinteät laitteet, kuten sähkölaitteet, sähkövastukset ja -elementit, lämmityskattilat, keskuspölynimuri, säiliöt ja rakennuksen turvatekniikka sekä näihin liittyvät putkistot, johdot, kaapelit ja automaattiset ohjausjärjestelmät. LVISA-laitteisiin rinnastetaan kylmähuoneen koneisto.

LVISA-laitteita eivät ole kodinkoneet, kuten astianpesukone ja liesi, vaikka ne olisikin asennettu rakennukseen kiinteästi.

Vahingon määrä

Vahingon sattuessa omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritellään joko uudishinnan, nykyhinnan, ikäpoistojen tai käyvän arvon mukaan vahingoittuneesta omaisuudesta riippuen. Vahingon määrä ei ole sama kuin maksettavan korvauksen määrä.

Korvauksen määrä

Korvauksen määrällä tarkoitetaan vahingosta maksettavaa korvausta. Korvauksen määrä saadaan vähentämällä vahingon määrästä muun muassa mahdolliset ikäpoistot ja omavastuu.

Omvastuu

Omvastuu on se rahamäärä, jonka vakuutuksenottaja on päättänyt ottaa omalle vastuulleen. Omavastuu merkitään vakuutuskirjaan, ja kun vahinko tapahtuu, omavastuu vähennetään vahingon määrästä.

Esinevakuutus

Vakuutusyhtiö sitoutuu näiden esinevakuutusten ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa mainitut muut kustannukset.

1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo

1.1 Vakuutetut

Tässä vakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

1.2 Vakuutuksen voimassaolo

1.2.1 Voimassaolo vakuutuspaikassa

Irtaimiston vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa asunnossa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa. Näillä säilytystiloilla tarkoitetaan

- omakotitalon tai vapaa-ajan asunnon samalla kiinteistöllä olevia tiloja, kuten vajaan ja autotallia
- asunto- ja kiinteistöasakeyhtiössä yhteisessä käytössä olevia urheilu- ja harrastusvälinevarastoja sekä asuntokohtaisia kellari- ja ullakkovarastoja sekä autotalleja. Näissä säilytystiloissa pidettävän irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on 4 000 euroa.

Rakennuksen vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa vakuutuspaikassa.

1.2.2 Voimassaolo vakuutuspaikan ulkopuolella

Irtaimiston vakuutus on voimassa Suomessa vakuutuspaikasta tilapäisesti pois siirretyn irtaimiston osalta 12 kuukautta siirtämispäivästä lukien. Jos koti-irtaimisto on vakuutettu laajan turvan tasoisella vakuutuksella, vakuutus on voimassa ulkomailla 45 vuorokautta matkan alkamisesta.

Tilapäisesti vakuutuspaikasta pois siirretyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on 10 % koko irtaimiston enimmäiskorvaus- tai vakuutusmäärästä.

Enimmäiskorvaus- tai vakuutusmäärää voidaan korottaa erillisestä lisämaksusta.

Rajoituksia koskien moottoriajoneuvosta, matkailuautosta tai -perävaunusta, muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua omaisuutta:

- enimmäiskorvausmäärä on 2 000 euroa
- varastettuja tallenteita, kuten cd-levyjä, korvataan enintään 100 euron arvosta
- varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä ei korvata
- vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita, eikä arvoesineitä.

1.2.3 Voimassaolo muuton aikana

Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa muuttokuljetuksen aikana sekä molemmissa asunnoissa enintään kahden (2) kuukauden ajan edellyttäen, että asunnot ovat vakuutetun hallinnassa. Korvauksia maksetaan vakuutuskirjaan merkittyyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärään tai vakuutusmäärään asti. Mikäli kahden kuukauden aika ylittyy, tulee molempien asuntojen irtaimistot vakuuttaa erikseen.

Muuttuneen uuden vakituksen asunnon tiedot on ilmoitettava välittömästi vakuutusyhtiöön.

1.3 Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta

Kotivakuutus sopimuksesta pienin perittävä vakuutusmaksu on 10 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

2 Vakuutettava omaisuus

Esinevakuutuksella vakuutetaan vakuutuskirjaan merkityssä paikassa olevaa omaisuutta. Vakuutuksen kohteena on vakuutetun omistama omaisuus, ellei näissä ehdoissa tai vakuutuskirjassa ole toisin mainittu.

2.1 Irtaimistot

Näissä ehdoissa irtaimistolla tarkoitetaan vakuutetun omistamaa koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistoa, ellei ehdoissa ole erikseen muuta mainittu.

2.1.1 Kodin ja vapaa-ajan asunnon irtaimisto

Kodin ja vapaa-ajan asunnon irtaimistolla tarkoitetaan kotitalouden yksityiskäyttöön tarkoitettuja tavanomaisia esineitä.

Esimerkiksi huonekalut, vaatteet, taloustavarat, urheiluvälineet, kodinkoneet ja laitteet.

Irtaimistovakuutuksessa on vakuutettuna myös

- arvo-omaisuus vakuutus kirjassa ilmoitettuun enimmäiskorvausmäärään asti. Arvo-omaisuudella tarkoitetaan omaisuutta, jonka arvo materiaalin, harvinaisuuden tai historian perusteella on huomattava.
Esimerkiksi korut, taide- ja design-esineet, arvomatot ja antiikki
- kokoelmat vakuutus kirjassa ilmoitettuun enimmäiskorvausmäärään asti. Kokoelmalla tarkoitetaan jonkin järjestelmän mukaan koottua esineyryhmää, jonka arvo kokoelmana on suurempi kuin yksittäisten esineiden yhteenlaskettu arvo.
Esimerkiksi raha- ja postimerkkikokoelma
- rahat, arvopaperit ja muut maksuvälineet enintään 500 euroon asti (eivät kuulu vapaa-ajan asunnon irtaimistoon). Rahoilla ja arvopapereilla tarkoitetaan myös raha- ja maksukortteihin ladattua rahaa sekä käyttämättömiä postimerkkejä, lounasseteleitä, shekkejä ja muita vastaavia saamistodistuksia.
- asuinhuoneiston kiinteät sisustukset vakuutus kirjassa merkittyyn enimmäiskorvausmäärään asti. Asuinhuoneiston kiinteillä sisustuksilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun tai vastaavan myöhemmän lain mukaista osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevaa omaisuutta sekä huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustoita.
Esimerkiksi lattiaparketti ja tapetit
- soutuvene ja enintään 10 hevosvoiman perämoottori.
- ansiotyövälineet enintään 4 000 euroon asti. Ansiotyövälineillä tarkoitetaan vakuutetun omistamia työvälineitä, joita käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa yksityishenkilönä tai yksityisellä toiminimellä yksinomaan vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikasta käsin.
Esimerkiksi työkalut, puhelin ja atk-laitteet
Jos ansiotyövälineitä on yli 4 000 euron arvosta, on ne vakuutettava erikseen koko arvostaan. Myös ansiotyövälineisiin sovelletaan kohdan 1.2 vakuutuksen voimassaoloa ja korvausmääriä koskevia sääntöjä.
- vakuutetun omistamat ja omaan käyttöön lainaamat henkilökohtaiset apu- ja hoitovälineet, kuten kuulokoje, pyörätuoli ja proteesit.
- piha ja piharakennelmat yhteensä enintään 4 000 euroon asti, ellei enimmäiskorvausmäärää ole korotettu tai omakotitalon pihaa ja piharakennelmia vakuutettu rakennuksen vakuutuksella. Pihalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinhuoneistoon välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen. Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita. Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat enintään 4 m² :n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset.
Esimerkiksi aita, lipputanko, kompostori, pihavalaisimet ja tuuligeneraattori lisälaitteineen
Poikkeus piharakennelmien pinta-alarajoitukseen: kylpytynnyriin, uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta. Jos piharakennelman arvo ylittää 4 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.

- seuraavat poltto- tai sähkömoottorilla toimivat, rekisteröintivelvollisuudesta vapaat koneet, joiden rakenteellinen huippunopeus on enintään 15 km/h, ovat vakuutettuna lisälaitteineen enintään 2 000 euroon asti:

- päältä ajettava ruohonleikkuri
- puutarhatraktori (ei pienkuormaaja)
- lasten käyttöön tarkoitettu ajoneuvo (rakenteellinen huippunopeus enintään 25 km/h).

Jos yllämainitun koneen arvo ylittää 2 000 euroa, on se vakuutettava koko arvostaan.

- sellainen omaan tai oman talouden käyttöön vuokrattu ja lainattu omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi tällä vakuutuksella vakuutettuna olevaan irtaimistoon.

2.1.2 Irtaimistoon kuulumaton omaisuus

Irtaimistovakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- eläimet
- toiselle vuokrattu tai lainattu irtaimisto. Muun muassa näyttelyyn annettu irtaimisto on toiselle lainattua irtaimistoa
- kiinteät sisustukset, jotka kuuluvat yhtiön kunnossapitovastuulle asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun tai vastaavan myöhemmän lain mukaisesti tai yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti sovitut vastuunlaajennukset
- ansiotyöhön käytettävä
  - omaisuus, jota käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa kommandiitti-, osakeyhtiö- tai muulla yhtiömuodolla kuin yksityisellä toimimällä
  - työnantajan tai edellä mainitun yhtiön omistama ja vakuutetun työ- tai yksityiskäyttöön annettu omaisuus
  - myytäväksi tai esittelykäyttöön tarkoitettu omaisuus
  - kiinteästi asennettu omaisuus, kuten koneet, laitteet ja kalusteet oheislaitteineen
- tietovälineisiin liittyvät tai sisältyvät tiedot, tiedostot ja muut kuin julkisesti saatavilla olevat valmisohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset ja muut vastaavat asiakirjat
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet, laiturit sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista
- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet sekä niiden osat, varusteet ja niihin kiinni liitettävät työkoneet sekä laitteet, lukuun ottamatta kohdassa 2.1.1 mainittuja poltto- tai sähkömoottorilla toimivia koneita ja niiden lisälaitteita sekä lapsen turvaistuinta ja varastoitua suksiboksia.

2.2 Rakennukset

Rakennuksella tarkoitetaan tässä yksityistalouden omistamaa rakennusta, josta on vähintään puolet vakuutettujen käytössä.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan rakennusta, joka on vakuutettujen pääasiallisessa ympärivuotisessa asumiskäytössä. Asuinrakennuksella tarkoitetaan myös paritalon toista asuntoa silloin, kun paritalo ei ole asunto-osakeyhtiö. Myös muut vakuutettujen omassa

käytössä olevat ja omistamat rakennukset voivat olla vakuutuksen kohteena.

Vapaa-ajan asuinrakennus on vakuutettujen vapaa-ajan viettoon käytettävä rakennus.

2.2.1 Rakennuksen vakuutuksen kohteena oleva omaisuus

Vakuutuksen kohteena on rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva seuraava omaisuus:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA-laitteet
- aurinkopaneelit
- antennit
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot, kuitenkin enintään kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti
- sähköjohdot ja -mittarit sekä sähköpääkeskus
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset.

Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksen vakuutukseen kuuluu kohdassa 2.2.1 mainitun omaisuuden lisäksi myös seuraava omaisuus:

- Piha ja piharakennelmat yhteensä enintään 4 000 euroon asti, ellei enimmäiskorvausmäärää ole korotettu eikä pihaa ja piharakennelmia ole jo vakuutettu irtaimiston vakuutuksella. Pihalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinhuoneistoon välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen. Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita. Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat enintään 4 m²:n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset.

Esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen

Poikkeus piharakennelmien pinta-alarajoitukseen: kylpytynnyriin, uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.

Jos piharakennelman arvo ylittää 4 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.

- Rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet

Esimerkiksi lämmitysöljy ja polttopuut

2.2.1.1 Rakenteilla ja korjattavana oleva rakennus

Vakuutus on voimassa rakentamisen ja peruskorjauksen aikana. Tällöin vakuutettuna on rakennuksen lisäksi vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikkaan siirrettävänä olevat rakennustyöhön tarkoitetut rakennustarvikkeet. Korvauksen edellytyksenä on kuitenkin, että vastuu rakennustarvikkeista on kauppaehtojen mukaan siirtynyt vakuutetulle.

Vakuutuksen kohteena on myös seuraava omaisuus enintään 4 000 euroon asti lukuun ottamatta rikkoutumisvahinkoja:

- rakennustyötä suorittavien talkootyöntekijöiden vaatteet ja työkalut,
- tilapäiset työmaarakennelmat ja -rakennukset,
- rakennustyötä varten lainatut tai vuokratut koneet ja laitteet lukuun ottamatta henkilö-, rakennus- tai torninostureita.

2.2.1.2 Toiselle vuokrattu rakennus tai rakennuksen osa

Vakuutus on voimassa vakuutetun asuin- tai vapaa-ajan käyttöön tarkoitettun rakennuksen tai rakennuksen osan ollessa vuokrattuna toiselle.

Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vahingon määrästä vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.

2.2.2 Rakennuksen vakuutukseen kuulumaton omaisuus

Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus:

- rakennus, josta alle puolet on vakuutettujen asuinkäytössä, ellei kyseessä ole ehtokohdassa 2.2.1.2 tarkoitettu toiselle vuokrattu rakennus
- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet, salaojaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoiheen sekä paalutukset
- pora- ja lämpökaivot, lukuun ottamatta pumppua laitteistoineen
- tontin maaperä, lukuun ottamatta ehtokohdan 3.4.5 mukaisia öljyvahinkoja
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kuluvälineet, niiden osat ja varusteet.

2.3 Erikseen vakuutettava omaisuus

Tällä vakuutus sopimuksella voidaan erikseen siitä sopimalla ja lisämaksusta vakuuttaa seuraavaa omaisuutta:

- Yli 4 m²:n suuruiset rakennukset ja rakennelmat sekä yksinomaan näitä rakennuksia tai rakennelmia palveleva, kohdassa 2.2.1 lueteltu omaisuus. *Esimerkiksi varasto, autotalli ja grillikatos*
- Rakennustarvikkeet, jotka on tarkoitettu muuhun kuin tällä sopimuksella vakuutetun rakennuksen korjaus- ja rakennustyöhön
- Kodin ja sen säilytystilojen ulkopuolella varastoitu tai pysyvästi säilytettävä irtaimisto
- Vuokrahuoneiston kiinteät sisusteet ja kalusteet.

3 Vakuutusturvan sisältö

Vakuutukselle voi valita laajan, perus- tai suppean turvan tason. Turvan taso vaikuttaa vakuutusturvan laajuuteen ja vakuutuksen hintaan. Turvan taso merkitään vakuutuskirjaan ja vakuutuksen voimassaolokäytännössä sattuneita vahinkoja korvataan sen mukaisesti.

3.1 Laaja turva

Laaja turva korvaa äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet suoranaiset esinevahingot.

Tyypillisiä korvattavia vahinkoja ovat palovahingot, sähköilmiö- ja vuotovahingot, varkaudet, murrot, ilkivalta- ja myrskyvahingot, poikkeukselliset tulvavahingot (ehtojen kohdan 3.2.9 mukaisesti) sekä rikkoutumisvahingot.

3.2 Perusturva

Perusturva korvaa kohdissa 3.2.1–3.2.13 luetellut suoranaiset esinevahingot.

3.2.1 Palo ja noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko ja tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

3.2.2 Salamanisku ja ukkosylijännite

Vakuutuksesta korvataan suoran salamaniskun ja ukkosylijännitteen aiheuttama vahinko.

3.2.3 Sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman jännitevaihtelun tai muun sähköilmiön aiheuttama vahinko sähkömoottorille, pesukoneen ohjelmakoneistolle ja -korteille sekä asuin kiinteistön sähköjohdoille, kWh-mittareille ja sähköpääkeskuskelle.

Jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunut vahinko korvataan vain tässä kohdassa mainituille laitteille.

3.2.4 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan nesteen, höyryn tai kaasun aiheuttama vahinko, kun aine on vuotanut äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti suoraan rakennuksen kiinteästä johtoverkostosta, sisäpuolisesta sadevesiputkistosta, kiinteistä käyttölaiteista tai pesukoneesta.

3.2.5 Varkaus ja murto

Vakuutuksesta korvataan varkaudesta tai murrosta aiheutunut vahinko vakuutuspaikassa olevalle irtaimistolle ja rakennukselle, kun rakennukseen on

- murtauduttu rakenteita rikkomalla tai muuten väkivaltaisesti, esimerkiksi lukkoja vahingoittaen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutetun omaisuuden varastaminen korvataan Suomessa myös muualla kuin vakuutuspaikassa tilapäisesti säilytettynä tai matkalla mukana.

3.2.6 Ilkivalta

Vakuutuksesta korvataan tahallinen vahingonteko rakennukselle ja piha-alueella oleville vakuutetuille kiinteille rakennelmille ja tavanomaisesti ulkona pidettävälle pihakalustolle tai lukitulle pyörälle sekä murron yhteydessä irtaimistolle.

3.2.7 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on varastettu tai varkauden yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sillä uhkaamista.

3.2.8 Myrsky ja raesade

Vakuutuksesta korvataan myrskyn ja raesateen aiheuttama rikkoutumisvahinko rakennukselle. Rakennuksessa oleva irtaimisto korvataan, jos se vahingoittuu samanaikaisesti rakennuksen kanssa.

Ulkopuoliselle seinänpäälyykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle, piha-alueella oleville rakennelmille tai ulkokalustolle aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

3.2.9 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama välitön ja suoranainen esinevahinko, jonka syynä on poikkeuksellinen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulva siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen, sen rakenteisiin tai siinä olevaan irtaimistoon suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta.

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä, ojassa tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu poikkeuksellisista sateista tai lumen sulamisesta taikka jää- tai hyydepadosta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta (keskituulenopeus yli 15 m/s), ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa.

Poikkeuksellisena pidetään sadetta, kun sademäärä on lähimmän säähavaintoaseman mittauksen mukaan 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisena vedenpinnan tai merenpinnan nousuna pidetään vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvää keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

3.2.10 Räjähdyks

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

3.2.11 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on syntynyt villieläimen tunkeutumisesta sisälle asuinhuoneistoon.

3.2.12 Liikenne- tai vesiliikenneonnettomuus

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston vahingoittuminen moottoriajoneuvoon törmätessä tai moottoriajoneuvon kaatumisen tai tieltä suistumisen, yhteenajon tai muun sellaisen äkillisesti ulkoapäin vaikuttaneen liikenneonnettomuuden seurauksena.

Vakuutuksesta korvataan myös irtaimiston vahingoittuminen veneen ennalta arvaamattoman karilleajon, kaatumisen tai törmäyksen seurauksena.

3.2.13 Ilma-aluksen ja avaruuslaitteen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilmailuun käytetyn aluksen tai avaruuslaitteen tai näistä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

3.3 Suppea turva

Suppea turva korvaa kohdissa 3.3.1–3.3.2 luetellut suoranaiset esinevahingot.

3.3.1 Palo ja noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko ja tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

3.3.2 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan myrskyn aiheuttama rikkoutumisvahinko rakennukselle. Rakennuksessa oleva irtaimisto korvataan, jos se vahingoittuu samanlaisesti rakennuksen kanssa. Ulkopuoliselle seinänpäälyykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle, piha-alueella oleville rakennelmille tai ulkokalustolle aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

3.4 Muut korvattavat kustannukset

3.4.1 Lisävahingot vakuutetulle omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan omaisuuden katoaminen, varkaus ja vahingoittuminen, kun se tapahtuu samanaikaisesti korvattavien vahinkojen yhteydessä.

3.4.2 Seurannaisvahingot vakuutetulle omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan kylmyyden, kuumuuden, sateen tai muun sen kaltaisen syyn aiheuttamat esinevahingot, kun ne ovat olleet välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta palo- tai myrskyvahingosta.

3.4.3 Tilapäinen asuminen

Koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät kohtuulliset, ylimääräiset asumis-, kuljetus-, varastointi- ja muut vastaavat kustannukset, joita vakuutetulle aiheutuu vakinaiseen asuntoon kohdistuneesta tämän sopimuksen perusteella korvattavasta vahingosta, jonka vuoksi vakuutettu joutuu tilapäisesti muuttamaan vakinaisesta asunnosta muualle.

Kustannuksia korvataan 90 % enintään vuoden pituiselta ajalta. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset ylimääräiset kustannukset, josta vähennetään säästyneet kustannukset, kuten matkakustannukset ja vahingoittuneen asunnon vuokratannukset. Korvattavista kustannuksista vähennetään lisäksi omavastuu.

3.4.4 Matkatavaroiden myöhästymisen ja muut ylimääräiset kustannukset ulkomaan matkalla

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen. Korvauksena maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohti. Ensimmäinen vuorokausi alkaa 12 tunnin kuluttua siitä, kun matkatavaroiden olisi pitänyt saapua matkakohteeseen. Enimmäiskorvausmäärä on yhteensä enintään 400 euroa jokaista vakuutettua kohti.

Esimerkki: ulkomaan matkakohteeseen saavutaan perjantaina klo 9.45. Matkalaukku ei saavu perille. Lentoyhtiölle on tehty ilmoitus matkatavaroiden myöhästymisestä. Illalla klo 21.45 alkaen vakuutettu voi hankkia välttämättömyystarvikkeita 100 eurolla. Jos matkatavarat eivät ole saapuneet matkakohteeseen lauantaina klo 21.45, voi välttämättömyystarvikkeita hankkia 100 eurolla lisää.

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan myös matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun.

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan myös passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 200 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti.

Rajoitus: Edellä mainittuja kustannuksia ei korvata vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutuksesta.

3.4.5 Muut kustannukset

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutetussa kohteessa korvataan vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvan vahingon seurauksena

- kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutuksenottajalle on aiheutunut sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta, torjumisesta tai paloviranomaisen määräämästä jälkivartiointista
- vahingon korjaamisesta aiheutuneet vakuutuksen kohteena olevien rakennusten rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset
- piha-alueen maapohjan puhdistuskustannukset, jotka aiheutuvat vakuutuksenottajan rakennuksen laitteiston öljyvuotovahingosta.

3.5 Korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- omaisuuden katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määritellä
- ulkona olevan irtaimiston varastamista lukuun ottamatta pihakalustoa, pihagrilliiä, lastenvaunuja, lukittua polkupyörää, lukittua venettä ja lukittua venemoottoria
- moottoriajoneuvosta, matkailuautosta tai -perävaunusta, muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita eikä arvo-omaisuutta
- urheilu- ja harrastusvälineiden rikkoutumista käytettäessä niitä tarkoitukseensa
- proteesien rikkoutumista
- polttomoottorille tai polttomoottorikäyttöiselle laitteelle aiheutunutta vahinkoa lukuun ottamatta ulkoapäin äkillisesti vaikuttaneen tekijän tai irtipäässeen tulen aiheuttamaa vahinkoa
- tietokoneohjelmien rikkoutumista tai toimimattomuutta, kun itse laite ei ole rikkoutunut

- haittaohjelmasta, kuten tietokoneviruksesta aiheutunutta vahinkoa
- tavanomaista naarmuuntumista tai kolhiintumista
- vakuutetun luvalla sisään päässeän henkilön tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttama vahinkoa
- toiselle vuokrattuun rakennukseen tai huoneistoon sekä siellä olevaan irtaimistoon kohdistuneita ilki-valta- tai varkausvahinkoja muuten, kuin murron tai ryöstön yhteydessä
- vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle itselleen hitaasti tapahtuvasta ilmiöstä, kuten
  - syöpymisestä tai pilaantumisesta
  - homehtumisesta, sienettymisestä, lahoamisesta tai hajusta
  - kulumisesta tai aineen väsymisestä
- vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle itselleen
  - pakkasesta tai jäätymisestä
  - kuumuudesta, kuivuudesta tai kondenssivedestä
  - maan painumisesta tai routimisesta
- vahinkoa, joka on aiheutunut sääolosuhteista tai luonnonilmiöistä, kuten
  - vesi- tai lumisateesta, tulvasta tai aallokosta
  - jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta
  - pohja-, pinta- tai sulamisvedestä
- sade- tai sulamisveden aiheuttamaa viemärikäivon tai putkiston tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa eikä vahinkoa, joka aiheutuu rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä. Laajan- ja perusturvan vakuutuksista korvataan kuitenkin poikkeuksellisen rankkasade-, vesistö- ja merivesitulvan aiheuttama vahinko sekä vesistö- ja merivesitulvan seurauksena jään liikkumisesta aiheutunut vahinko.
- kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta aiheutunutta vahinkoa ellei syynä ole poikkeuksellinen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulva
- vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimistolle itselleen
  - suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
  - rakenne-, valmistus- tai aineviasta
  - perustamis- tai rakennusvirheestä rakentamismääräysten, -ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
  - rakenteen tai asennuksen keskeneräisyydestä tai puutteellisuudesta
- vesistötulvasta, merivesitulvasta tai niiden seurauksena jään liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle, jos rakennus on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti tai jos vahinko on seurausta rakennusajankohdan mukaisten säädösten, määräysten tai hyvän rakennustavan vastaisesta rakentamisesta taikka rakennuksen rakennus- tai työvirheestä. Rakennukseen katsotaan kuuluvaksi sekä koko rakennus että kohdassa 2.2.1 mainittu rakennuksen käyttöä palveleva omaisuus.

- Vakuutuksesta ei esimerkiksi korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lattiakaivon ja sen korokerenkaan vuotamisesta, märkätilan putkiläpivientien vuotamisesta tai vedeneristyksen puutteellisuudesta
- vahinkoa, jos asunto-osakeyhtiö on kunnossapitovastuullaan olevia rakenteita kohdanneen vahingon yhteydessä velvollinen vastaamaan myös osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevan omaisuuden vaurioista
  - sulattamiskustannuksia, huoltokorjauksia eikä tukkeutuneen putken tai laitteen puhdistus- tai avaimiskustannuksia
  - hukkaan valunutta ainetta tai lisääntyntä energian kulutusta
  - vahinkoa, jonka hyönteiset, linnut, jäniseläimet, tuhoeläimet tai jyrsijät, kuten hiiret, myyrät, oravat ja rotat ovat aiheuttaneet. Laajan- ja perusturvan tasoisesta vakuutuksesta korvataan kuitenkin linnun aiheuttama ikkunan rikkoutuminen.
  - lemmikki- tai kotieläimen aiheuttamaa vahinkoa
  - ammattimaisesta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä aiheutunutta vahinkoa
  - sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta yhteiskuntajärjestyksestä horjuttavasta tapahtumasta aiheutunutta vahinkoa
  - vahinkoa, joka on aiheutunut ydinvastuulaissa (484/1972) tai muussa vastaavassa myöhemmissä laissa tarkoitettua ydinvahingosta
  - vahinkoa, joka on aiheutunut maaperän, pohjaveden tai vedenottamon saastumisesta tai muusta ympäristövahingosta. Laajan ja perusturvan vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutus- enottajan rakennuksen laitteiston äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta öljyvuotovahingosta aiheutuneet vakuutetun piha-alueen maapohjan puhdistuskustannukset
  - vian etsimisestä aiheutuneita kustannuksia, jos vahinko ei ole tästä vakuutuksesta korvattava
  - vahinkoa, joka aiheutuu käytettäessä moottori- ajoneuvoa kilpasuorituksen yhteydessä, kilpasuoritukseen tähtäävässä harjoittelussa tai muussa ajo- tai nopeusharjoittelussa
  - lukon vaihtamis- tai sarjoituskustannuksia, ellei avain ole joutunut ulkopuolisen haltuun varkauksen, murron tai ryöstön yhteydessä ja ellei kustannus ole kohdassa 3.4.5 tarkoitettu vahingontorjuntakulu
  - arvon alentumista tai vahingon korjauksen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustoimia
  - vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun taikka muun sopimuksen perusteella
  - postilähetyksenä tai muuna erillisenä rahtina toimitetulle omaisuudelle kuljetuksen aikana sattuvia vahinkoja
  - vahingon selvittämisestä aiheutuneita puhelin-, matka- tai muita vastaavia kustannuksia
  - varallisuusvahinkoja.

Korvaus voidaan jättää maksamatta tai sitä voidaan alentaa suojeleohjeissa ja yleisten sopimusehtojen kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituissa tapauksissa. Katso myös korvausmenettelystä yleisten sopimusehtojen kohta 11.

4 Indeksidonnaisuus

Vakuutuksen vakuutusmaksut, enimmäiskorvausmäärät, vakuutusmäärät ja omavastuut on sidottu indeksiin, ellei vakuutuskirjaan ole muuta merkittyä.

Esinevakuutuksissa vakuutusmaksu ja mahdolliset enimmäiskorvaus- tai vakuutusmäärät on sidottu irtaimiston osalta kuluttajahintaindeksiin ja rakennuksen tai rakennukseen rinnastettavan omaisuuden osalta rakennuskustannusindeksiin.

Indeksiin sidotuissa vakuutuksissa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltävän heinäkuun indeksiluku. Tarkistusindeksi on vakuutus- kirjaan merkityn vakuutuskauden alkamista edeltävän vuoden heinäkuun indeksiluku. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Tarkistuksessa enimmäiskorvaus- ja vakuutusmäärät sekä omavastuut pyöristetään täysiin euroihin. Vakuutusmaksut pyöristetään täysiin sentteihin.

Enimmäiskorvausmääriä, omavastuita ja vakuutusmaksuja korotetaan indeksin muutoksen suhteessa vasta, kun pyöristyssäännön mukaan indeksillä on vaikutusta korotettavaan summaan. Näiden korotusten yhteydessä otetaan huomioon ne indeksimuutokset, joiden vaikutusta ei edellisinä vuosina ole laskettu.

5 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi (suojeleohjeet)

5.1 Palovahinkojen torjunta

5.1.1 Yleinen paloturvallisuus

Rakennusta tai sen osaa saa käyttää vain sille suunniteltuun ja rakennusluvan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Rakennukselle tulee olla tehtynä viranomaisen hyväksymä käyttöönottotarkastus.

Tupakanpolto ja avotulen teko on kielletty tiloissa, joissa säilytetään herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja.

Tupakoitaessa on huolehdittava savukkeen turvallisesta sammuttamisesta. Vuoteessa tupakointi on kielletty. Tulentekovälineet on säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Takan avotulta, kynttilää ja ulkona olevaa avotulta saa polttaa vain valvotusti. Ulkotulia ja kynttilöitä saa polttaa vain palamattomalla alustalla ja riittävän etäällä syttyvästä materiaalista. Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa erillään rakennuksesta palamattomalla alustalla. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä tuli on sammutettava huolellisesti.

Nurmikon kuluttamiseen tai muuhun ulkona olevan avotulentekoon ei saa ryhtyä metsäpalovaroituksen tai ruohikkopalovaaran ollessa voimassa. Kulotukseen tai muuhun avotulen tekoon ei myöskään saa ryhtyä ilman riittävää valvontaa taikka 30:a metriä lähempänä rakennuksista tai varastoista palavasta materiaalista kuten polttopuista. Kulotuksessa on vaurduttava puuskittaisen tuulen synnyttämään palon riistäytymiseen riittävällä alkusammutuskalustolla ja miehityksellä. Kulotuksen jälkeen paloluettua on jälkivartioitava vähintään tunnin ajan.

Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen ja säilyttäminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä sähköpattereilla on kielletty.

Kotitalouskoneiden virta on katkaistava käytön jälkeen. Jos on mahdollista, television ja viihde-elektroniikan valmiusvirta tulee kytkeä pois päältä yön ajaksi ja aina kun asunnosta poistutaan. Television riittävää ilmanvaihdosta ja puhdistamisesta tulee huolehtia valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Sähköliettä tulee käyttää valvotusti. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä on varmistettava, että liedestä on virta katkaistu. Syttyviä esineitä ei saa säilyttää lieden välittömässä läheisyydessä. Liesituulettimen suodattimen puhdistuksesta on huolehdittava säännöllisesti.

Kylmälaitteiden riittävästä ilmanvaihdosta ja sijoituksesta tulee huolehtia valmistajan asennusohjeiden mukaisesti. Laitteen takapinnalle sekä kompressorin päälle kertynyt pöly tulee poistaa säännöllisesti.

Kiukaan, hormin ja tulisijan valmistajan asennusohjeita ja ilmoittamia suojaetäisyyksiä palaviin materiaaleihin tulee noudattaa. Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen ja säilyttäminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä sähköpattereilla on kielletty.

Pesukonetta tulee käyttää valvotusti. Pesukoneen ja kuivauskaapin ilmanvaihtoa ei saa estää ja niiden suodattimet tulee puhdistaa valmistajan ohjeiden mukaisesti ja säännöllisesti ylikuumenemisen estämiseksi.

Palon leviämistä rajoittavien rakennusosien ja turvalaitteiden, kuten palo-ovien, paloa osastovien rakenteiden tai palovarointimien käytöstä, kunnossapidosta ja toimintavarmuudesta tulee huolehtia, jotta suunniteltu paloa ehkäisevä ja palon leviämistä rajaava toimivuus saavutetaan.

Asuinhuoneistossa, asuin- ja huvilarakennuksessa sekä tiloissa, joissa yövytään, kuten rantasaunoissa ja aitoissa, tulee olla jokaisessa kerroksessa palovarointinstandardin mukainen toimiva palovarointin. Palovarointimia tulee olla vähintään 1 kpl jokaista alkavaa 60:ta m² kohden.

Palovarointin on pidettävä toimintakunnossa. Palovarointimen toimintakunto on varmistettava säännöllisellä testauksella.

5.1.2 Palavien nesteiden ja nestekaasun käyttö ja säilytys

Palavien nesteiden ja nestekaasun käytössä ja säilytyksessä ei saa ylittää palavista nesteistä ja nestekaasusta annettujen asetusten määriä (Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 29.1.1999/59).

Palavia kaasuja, palavia nesteitä ja nestekaasua ei saa säilyttää yhteisessä kellari- tai ullakkotilassa, joka on tarkoitettu asuntokohtaisen talousirtaimiston säilyttämiseen.

5.1.3 Nuohous

Tulisijojen ja hormien käyttöturvallisuutta on valvottava. Hormien säännöllisestä nuohouksesta on

huolehdittava viranomaisten antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti:

- Kiinteällä polttoaineella (esim. puu ja hake), useammilla polttoaineilla sekä kevyt- tai raskasöljyllä toimiva tulisija on nuohottava kerran vuodessa.
- Ympärivuotisessa käytössä olevan vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran vuodessa. Muun vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran kolmessa vuodessa.

Nuohoojalla tai nuohoustyöstä vastaavalla henkilöllä on oltava nuohoojan ammattitutkinto. Jos rakennuksen tulisijat ja hormit ovat olleet yli kolme vuotta käyttämättä tai niiden käyttötarkoitus muuttuu, on nuohoojan tarkastettava ja nuohottava ne ennen niiden käyttöönottoa.

Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa erillään rakennuksesta palamattomalla alustalla.

Nokipalon jälkeen on nuohooja pyydettävä välittömästi tarkastamaan tulisija ja savuhormi. Hormistojen on täytettävä Suomen rakentamismääräyskokoelman E3 vaatimukset (pienien savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus).

Hormin soveltuvuudessa on tärkeintä liitettävän tulisijan teholuokka. Hormin valinnassa on huomioitava tulisijan valmistajan ja pelastusviranomaisen ohjeet.

5.1.4 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinäintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, polttoleikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden tekeminen on sallittua vain tilassa, joka täyttää vakituisen tulityöpaikan vaatimukset. Vakituksella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua aluetta tai paloteknistä osastoa, joka on suunniteltu tulitöiden turvallista tekemistä varten. Ajoneuvosuojassa ei saa tehdä tulitöitä.

Rakennuksen rakentamiseen ja korjaamiseen liittyvien välttämättömien ja tilapäisten tulitöiden tekeminen on sallittua tilapäisellä tulityöpaikalla silloin, kun tulityön tekijällä on voimassa oleva tulityökortti ja noudatetaan seuraavia turvamääräyksiä. Tilapäisellä tulityöpaikalla on oltava vastaava alkusammutuskalusto kuin vakituksella tulityöpaikalla.

1. Tulitöiden tekemisessä on aina noudatettava erityistä varovaisuutta.
2. Ennen tulityöhön ryhtymistä syttyvät aineet ja materiaalit on poistettava tai suojattava.
3. Tulityöpaikalle on varattava riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 43 A 183 B-C -teholuokan (12 kg A-BIII-E) käsisammutin. Lisäksi tulityöpaikan välittömään läheisyyteen on varattava toinen vastaava käsisammutin tai kaksi 27 A 144 B-C -teholuokan (6 kg A-BIII-E) käsisammutinta tai paineellinen vesiletku.
4. Tulitöitä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn ajaksi ja työn lopettamisen jälkeen vähintään yhden tunnin ajaksi.

Erityisesti tilapäisten tulitöiden palovaaran vuoksi on mahdollisuuksien mukaan harkittava tulitöille vaihtoehtoisia ns. kylmiä työmenetelmiä. Vaihtoehtoisia työmenetelmiä ovat esimerkiksi työstömenetelmät ja sellaiset liitos- ja katkaisutavat, joista ei synny kipinöitä ja joissa ei käytetä avotulta.

Jäätyneitä putkia tai muuta jäätyneitä omaisuutta ei saa sulattaa avotulella eikä kuumailmapuhaltimella.

5.1.5 Sähköturvallisuus

Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen asennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen korjaus- ja huolto-työt. Sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetuksen ja viranomaismääräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset. Vakuutuksenottajan tulee huolehtia, että sähkölaitteiston rakentaja tekee käyttöönottoar-kastuksen, laatii siitä pöytäkirjan ja luovuttaa sen vakuutuksenottajan haltuun.

Vialliset valaisimet, lämmittimet ja muut sähkölaitteet on korjattava välittömästi. Viallisten sähkölaitteiden käyttö on kielletty. Korjauskelvottomat ja käytöstä poistetut laitteet on hävitettävä asianmukaisesti.

Jatkojohtoja käytettäessä niiden tulee olla käyttötar-koitukseen hyväksytyjä johtoja ja niiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Irrallisilla jatkojohtoilla ei saa korvata kiinteitä sähköasennuksia.

5.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjunta

Irtaimistoa on säilytettävä suojaavasti suljetussa tilassa. Irtaimiston säilytystilat sekä vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen ikkunat, ovet ja muut sisäänpääsytiet on pidettävä lukossa. Jos arvo-omaisuuden määrä on yli 85 000 euroa, on kaikissa ulko-ovissa oltava varmuuslukot.

Avaimia ei saa jättää eikä piilottaa asunnon tai säilytystilojen läheisyyteen. Avaimeen ei saa merkitä sen haltijan nimeä eikä asunnon osoitetta. Lukko on vaihdettava tai sarjoitettava uudelleen, jos avain joutuu ulkopuolisten haltuun.

Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa, joihin esimerkiksi taloyhtiön asukkaat pääsevät, on omaisuuden oltava lukittuna.

Asuntokohtaisessa kellari- tai ullakkovarastossa tai autotallissa ei saa säilyttää arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita, taide-esineitä, koruja tai turkiksia.

Lastenvaunut on yön ajaksi siirrettävä lukittuun tilaan.

Mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi puuttua tilanteeseen jos asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.

Jos hotellihuoneessa tai vastaavassa majoitustilassa säilytettävän omaisuuden yksikköarvo taikka rahojen ja maksuvälineiden yhteisarvo ylittää 350 euroa, niitä on säilytettävä asianmukaisessa erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa, kun se on mahdollista ottaen huomioon esineen koko, käyttö ja olosuhteet.

Rahat ja varkausaltis omaisuus, kuten korut ja kellot sekä optiset ja elektroniset laitteet on kuljetettava yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

Veneessä olevaa irtaimistoa on säilytettävä lukitussa tilassa.

Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja lisäksi omaisuuden joko peitettynä tai muuten piilossa.

Pankki- ja luottokorttia ja niiden tunnuslukuja ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Pankki- tai luottokortti on välittömästi suljettava, jos se joutuu ulkopuolisen haltuun.

Pankki- tai luottokorttia käytettäessä tunnusluku on suojattava siten, ettei tunnusluku joudu ulkopuolisten tietoon.

5.3 Vuotovahinkojen ja luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen torjunta

Vesijohtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Putkistojen jäätyminen estämissiksi tulee kylminä vuodenaikoina huolehtia siitä, että kaikissa huonetiloissa on vähintään + 10 oC lämpötila ja huonetilojen välillä on riittävä ilmankierto. Lisäksi on huolehdittava riittävästä valvonnasta huomioiden sääolosuhteet. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävää lämmitystä ja valvontaa.

Astian- ja pyykinpesukoneen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojaan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen. Pesukoneen toimintaa on valvottava. Sitä ei saa jättää päälle, kun asunnosta poistutaan. Pesukoneen hana on suljettava aina käytön jälkeen.

Päävesihana on suljettava välittömästi, kun havaitaan vuotovahinko tai epäillään sitä. Rakennuksen ja asunnon pääsulku on suljettava, jos asunnosta ollaan pois yhtäjaksoisesti yli viikon ajan.

Vesihana, johon on liitetty puutarhaletku, on suljettava aina käytön jälkeen.

Teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava kymmenen vuoden välein tai useammin. Pohjavesialueilla sijaitsevien rakennusten maanalaiset teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava viiden vuoden välein tai useammin ja muut kuin metallisäiliöt kymmenen vuoden välein tai useammin. Tarkistuksissa on käytettävä Turvatekniikan keskuksen hyväksymiä määräaikaistarkastusliikkeitä. Käytöstä poistetuista lämmitysöljysäiliöistä on poistettava lämmitysöljy, laitteistot on tehtävä vaarattomiksi ja täyttöputki on välittömästi tulpattava.

Sade- ja sulamisvesien eli hulevesien kulkeutuminen rakennukseen on estettävä vesieristyksin ja hulevesipoistojärjestelmillä, joita ovat pihamaan kallistukset rakennuksesta pois päin, tontin ojat, salaojat ja sadevesikaivot sekä pumppaamot. Tontti on liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, mikäli sellainen on alueella. Tontin ojat ja salaojat on pidettävä toimintakunnossa. Toimintakunto on varmistettava vuosittain. Viemärijärjestelmä on pidettävä toimintakunnossa ja viemäripumppujen kunnossapidosta on huolehdittava.

5.4 Omaisuuden suojaaminen

Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoontuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.

Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on kuljetettava asianmukaisesti suojattuna siten, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.

Juomat on pidettävä niin etäällä tietokoneista, matkapuhelimista, kannettavista soittimista tai vastaavista elektronisista laitteista, etteivät ne kaatuessaan voi vahingoittaa niitä.

6 Vahinkojen korvaaminen

6.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 ”Korvausmenettely”.

6.2 Korvauksen enimmäismäärä

Vakuutusyhtiö on velvollinen korvaamaan omaisuudesta enintään sen uudishinnan tai nykyhinnan. Jos omaisuus on vakuutettu erikseen sovitusta vakuutusmäärästä, on tämä vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä suurin mahdollinen korvaus.

Täysarvoon perustuvassa vakuutuksessa irtaimistovahinko korvataan enintään vakuutuskirjassa merkittyyn enimmäismäärään asti, vaikka uudishinnan mukainen korvaus ylittäisi vakuutuskirjaan merkityn enimmäiskorvausmäärän.

Vakuutuksen liittyvät enimmäiskorvausmäärät on merkitty joko vakuutuskirjaan tai ne on kerrottu näissä ehdossa kohdissa Vakuutuksen voimassaolo (1.2), Vakuutettava omaisuus (2) ja Vahinkojen korvaaminen (6).

6.3 Vahingon määrän laskeminen

Vakuutus korvaa vain todellisen menetyksen. Siksi käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Omaisuuden ikä huomioidaan ehtokohtien 6.3.1 – 6.3.3 mukaisesti. Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät on kerrottu kohdassa 6.3.4.

6.3.1 Vahingon määrän laskeminen määriteltujen ikäpoistojen avulla

Vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden uudishinnasta vuotuiset poistot ikäpoistotaulukon mukaisesti. Ehtokohdissa 6.3.2 ja 6.3.3 kerrotaan muun kuin tässä taulukossa olevan omaisuuden vahingon määrän laskemisesta. Ikäpoistoa ei vähennetä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalta vuodelta. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikäpoisto vähennetään myös vahinkovuodelta.

Ikäpoistotaulukko

	Ikä-poisto %	1. käyttövuosi = käyttöönottovuosi															
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
		Korvattava määrä prosentteina															
Rakennuksen LVISA-laitteista putkisto, sähköjohdot sekä polttoaine- ja jätevesisäiliöt	3	100	100	97	94	91	88	85	82	79	76	73	70	67	64	61	...
Muut rakennuksen LVISA-laitteet	6	100	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	22	...
Kodinkoneet	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10	10	
Viihde- ja muut elektroniset laitteet, stereot ja tv	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10	10	
Atk-laitteet	25	100	100	75	50	25	0										
Urheilu- ja harrastusvälineet	20	100	100	80	60	40	20	10	10								
Retkeily- ja kalastusvälineet	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10	10	
Vaatteet ja jalkineet	20	100	100	80	60	40	20	0									
Polkupyörä varusteineen	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Työkalut	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Ansiotyöhön liittyvät työkalut	20	100	100	80	60	40	20	10	10								
Silmä- ja aurinkolasit	20	100	100	80	60	40	20	0									
Moottoroidut laitteet	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Matkapuhelimet	25	100	100	75	50	25	0										
Lapsen turvaistuin, suksiboksi, ajopuku, ajokypärä, ajokäsineet ja ajosaappaat	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Proteesit ja apuvälineet, kuten kuulokoje ja pyörätuoli	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				

Esimerkki

Pesukone on hankittu 1.7.2009 ja se rikkoutuu 3.3.2012. Ikäpoistoa ei vähennetä käyttöönottovuodelta 2009 eikä sitä seuraavalta vuodelta 2010. Ikäpoisto vähennetään vuosilta 2011 ja vahingon sattumisvuodelta 2012. Vahingon määrä saadaan siten taulukosta neljännen (4) ikävuosisarakkeen kohdalta ja se on 84 % uuden vastaavan laitteen hinnasta.

Taulukkoon merkityn omaisuuden arvoksi jää aina vähintään 10 % uudishinnasta. Atk-laitteille, vaatteille ja jalkineille, silmä- ja aurinkolaseille, matkapuhelimille sekä rakennuksen LVISA-laitteille ei kuitenkaan jää korvattavaa arvoa.

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos irtaimistoon kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden uudishinta, josta on vähennetty omaisuuden ikään perustuvat poistot.
- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot.
- Jos irtaimistoon tai rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluvaa omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on uudishinta, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot.

Vakuutuksesta korvattavissa LVISA-laitteiden vahingoissa laitteen korjaus- ja asennuskustannusten lisäksi myös vian etsimisestä ja vahingon korjaamisesta aiheutuneista rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista vähennetään vahingoittuneen omaisuuden ikään perustuvat poistot. Jos rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset tai maankaivu- ja täyttökustannukset ovat olleet tarpeen vuodon rakennukselle aiheuttaman vahingon korjaamiseksi, määräytyvät ikäpoistot kuitenkin vuotovahingon mukaan.

Vuodon rakennukselle tai kiinteille sisustuksille aiheuttaman vahingon kaikista vianetsimis- ja korjauskustannuksista tehdään vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys seuraavasti:

Putkiston, laitteen tai säiliön ikä	Vähennys vahingon määrästä
35–49 v.	25 %
50 v. ja yli	50 %

Vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys on kuitenkin enintään 3 000 euroa. Ikä lasketaan käyttöönottovuodesta lähtien. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikäpoisto vähennetään myös vahinkovuodelta.

6.3.2 Vahingon määrän laskeminen omaisuudelle, jolle ei ole määritelty ikäpoistoja

Omaisuudelle, jota ei ole mainittu ikäpoistotaulukossa, vahingon määrä lasketaan kohdissa 6.3.2.1 ja 6.3.2.2 olevien sääntöjen avulla. Vahingon määrää laskettaessa nykyhinta arvioidaan jokaisen vahingoittuneen esineen ja rakennuksen osalta erikseen. Yksittäisen rakennuksen osan vahingoittuessa nykyhinta arvioidaan kuitenkin kyseisen rakennuksen osan mukaan.

6.3.2.1 Uudishinnan mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden nykyhinta on vahinkohetkellä vähintään puolet uudishinnasta ja omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden uudishinta.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään uudishinta. Jos rakennusta ei korjata, on vahingon määrä kuitenkin enintään omaisuuden käypä arvo vahinkohetkellä.

6.3.2.2 Nykyhinnan mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden nykyhinta on vahinkohetkellä alle puolet uudishinnasta, vahingon määrä on enintään omaisuuden nykyhinta.

Jos irtaimistoon kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden nykyhinta.

Jos rakennus tai rakennusta palveleva, kohdassa 2.2.1 mainittu omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on nykyhinnan ja uudishinnan välinen suhde omaisuuskorjauskustannuksista. Vahingon määrä korjauskustannuksista on kuitenkin enintään omaisuuden nykyhinta.

Rakennuksen vahingoissa nykyhinnan mukainen vahingon määrä on kuitenkin enintään rakennuksen käypä arvo vahinkohetkellä.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään omaisuuden nykyhinta.

6.3.3 Vahingon määrän laskeminen erityistapauksissa

6.3.3.1 Käyvän arvon mukainen vahingon määrä

Seuraavalle omaisuudelle vahingon määrä lasketaan käyvän arvon mukaan, kun omaisuudella on ikää vähintään viisi vuotta:

- musiikki-instrumentit oheislaitteineen, kuten kitara ja vahvistin
- ampuma-aseet
- kiikarit, objektiivit, järjestelmäkamerat, lukuun ottamatta järjestelmädigikameroita
- soutuveneet, kanootit ja perämoottorit.

Korvauksen määrä on ensisijaisesti vahingoittuneen esineen korjauskulut, enintään kuitenkin esineen käypä arvo.

6.3.3.2 Ensivastuun mukainen vahingon määrä

Jos omaisuutta vakuutettaessa on sovittu ensivastuuseen perustuvasta vakuutusmäärästä, vahingon määrää laskettaessa ei huomioida yleisten sopimusehtojen alivakuutusta koskevia säädöksiä. Vakuutusmäärän ei tarvitse siis vastata omaisuuden todellista kokonaisarvoa. Muutoin vahingon määrä lasketaan näissä ehdoissa esitettyjen sääntöjen mukaisesti.

6.3.3.3 Piha-alue

Piha-alueen vahingot korvataan kunnostuskustannusten perusteella. Luonnontilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei korvata.

Pensaiden, hedelmä- ja koristepuiden osalta korvataan uusien taimien hankintakustannukset kerrottuna kolmella. Taimien hankintakustannusten korvaaminen edellyttää, että taimia on yleisesti kaupan Suomessa. Kunnostuskustannuksina korvataan myös kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan piha-alueella olevien muiden kuin koristepuiden osalta puiden hakkuuarvo kerrottuna kolmella. Puiden hakkuuarvolla tarkoitetaan puista saatavaa kantorahaa, kun ne myydään käypinä puutavaralajeina. Hakkuuarvon osalta enimmäiskorvaus on 500 euroa, joka sisältyy piha-alueen enimmäiskorvausmäärään.

6.3.3.4 Varaosien saatavuuden vaikutus vahingon määrään

Mikäli omaisuus on korjauskelvotonta sen vuoksi, että varaosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 % uudishinnasta.

6.3.4 Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät

6.3.4.1 Jäännösarvo

Mikäli vahingoittunutta omaisuutta ei voida korjata, mutta omaisuudelle jää vahingon jälkeen arvoa, vähentää tämä omaisuuden jäännösarvo vahingon määrää.

Jos kuitenkin vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) tai yleisistä teistä annetun lain (243/1954) tai muiden vastaavien myöhempien lakien perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi voida käyttää hyväksi rakennuksen saattami-

sessä entiseen kuntoonsa, ei jäännösarvoa huomioida tältä osin kokonaisuudessaan. Jäännösarvon vähentyminen lasketaan tällaisessa tapauksessa siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista saadaan, kun ne myydään pois siirrettäviksi.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos vakuutusyhtiö pyytää, vakuutuksenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon, ja jos lupaa ei myönnetä, vakuutuksenottajan on haettava muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee vakuutusyhtiön pyynnöstä valtuuttaa vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeuksen hakemisesta koskevassa asiassa.

6.3.4.2 Lainsäädännön tai viranomais määräyksen vaikutus vahingon ja korvauksen määrään

Jos rakennusta ei voida pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, lisätään vahingon määrään muuttuneista viranomaismääräyksistä aiheutuvat kustannukset, enintään kuitenkin 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä.

Korjausrakentamisessa näitä lisäkustannuksia ei korvata.

Jos viranomaisen (esim. museovirasto) määräyksen vuoksi korjausrakentamista ei voida toteuttaa nykykäytännön rakennusosin, yleisesti Suomessa kaupan olevin rakennustarvikkein ja tavanomaisin työmenetelmin, korvataan poikkeavasta rakennustavasta aiheutuneita lisäkustannuksia enintään 10 % laskettuna tavanomaiseen tapaan toteutettavan korjaustyön kustannuksista.

6.3.4.3 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonnäisöverosta annetut säännökset.

6.3.5 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapauksessa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, ellei kyseessä ole kohdassa 6.3.5.1 mainittu poikkeava omavastuu.

Omavastuu vähennetään näiden vakuutusehtojen mukaisesti lasketusta vahingon määrästä. Joskus vahinkoa voi tapahtua samanaikaisesti useammalle vakuutuksenottajan vakuutusyhtiön esinevakuutuksella vakuutetulle kohteelle. Jos näillä kohteilla on eri omavastuu, vähennetään vain suurin omavastuu.

Omavastuu on mahdollista poistaa lisämaksusta laajan turvan tasoisesta koti-irtaimistovakuutuksesta ulkomaan matkojen osalta.

6.3.5.1 Poikkeavat omavastuut

Omavastuuta ei vähennetä

- vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannuksista
- ehtokohdassa 3.4.4 tarkoitetuista välttämättömyystarvikkeiden hankinta- ja matkatavaroiden etsimiskustannuksista

- jos vakuutettuun kohteeseen asennettu hälyttilaitteisto (lukuun ottamatta palovaroitinta), on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää tai jos huoneistoon on murtauduttu varmuuslukolla lukitun oven kautta
- jos ajoneuvoon on murtauduttu ja VAT:n hyväksymä ajoneuvohälytintä on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää
- uuden ylijännitesuojan hankintakustannuksista, jos sähkölaitetta suojannut ylijännitesuoja on rikkoutunut ukkosen tai muun ylijännitteen seurauksena
- jos kylmälaitteen, astian- tai pyykinpesukoneen alle laitettu turvakaukalo on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää
- perämoottorin varkaudessa, jos perämoottori oli lukittuna hyväksytyllä lukolla.

Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.

Rankkasade-, vesistö- tai merivesitulvasta aiheutuneista vahingoista vähennetään kohteelle valittu omavastuu kaksinkertaisena, kuitenkin enintään 2 000 euroa.

6.3.5.2 Omavastuun ja muiden vähennysten vähentämisjärjestys

Omavastuut ja muut näissä ehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa mainitut vähennykset lasketaan vahingon määrästä seuraavassa järjestyksessä:

1. mahdollisen veron määrä
2. omaisuuden ikään perustuva vähennys (ikäpoisto)
3. omavastuu
4. korvauksen mahdollinen alennus (esim. laiminlyönti suojeleuhjeiden noudattamisessa tai alivakuutus).

6.4 Korvauksen suorittaminen

6.4.1 Rahakorvaus ja sen vaihtoehdot

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvata vahingoittunut omaisuus joko uudelleen rakennuttamalla, korjauttamalla, hankkimalla uutta vastaavaa omaisuutta tai maksamalla rahakorvaus. Ensisijaisesti omaisuusvahinko korvataan korjauttamalla.

Rahakorvauksen määrä lasketaan siitä hinnasta, jolla vakuutusyhtiö voisi hankkia tilalle vastaavanlaisen esineen. Hankintahinnasta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot ja omavastuu.

6.4.2 Uudishinnan mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan uudishinnan mukainen korvaus, kun omaisuuden nykyhintaa on vähintään puolet uudishinnasta.

Uudishinnan mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisten toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Uudishinnan mukainen korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan nykyhinnan mukainen korvaus
- uudishinnan ja nykyhinnan mukaisten korvausten erotus maksetaan uudishinnan edistymisen mukaan, kun vakuutusyhtiö on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja nykyhinnan mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan
- uudishinnan mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.

Oikeus uudishinnan mukaiseen korvaukseen on vain vakuutuksenottajalla tai sillä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa. Oikeutta ei voi siirtää.

6.4.3 Omaisuuden lunastaminen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvosta. Tässä tapauksessa omaisuuden arvo arvioidaan korvauksen laskentaa koskevan kohdan 6.3 mukaan.

Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on hänen viipymättä joko luovutettava omaisuus vakuutusyhtiölle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

6.4.4 Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta

Korvaus velan vakuudeksi annetusta, kiinnitetystä omaisuudesta maksetaan ensisijaisesti kiinnityksen haltijalle, esimerkiksi pankille. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutuksenottajalle, kun korvauksen määrä on omaisuuden arvoon verrattuna vähäinen, tai jos kiinnityksen haltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamisesta vakuutuksenottajalle. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys tästä kiinnityksen haltijoiden suostumuksesta.

7 Muut vakuutukseen sovellettavat ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja ja vakuutuskirjaan mahdollisesti liitetyjä muita ehtoja tai suojeluohjeita.

Vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutuksenottajalle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa, Suomen rajojen ulkopuolella kuitenkin enintään 12 kuukautta matkan alkamisesta.

4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

4.1.1 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan lapsen aiheuttama vahinko siinä laajuudessa, kun lapsi ikänsä puolesta on siitä korvausvastuussa.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana tai valvonnassa lapsi vahingon sattuessa oli.

4.1.2 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koiraa aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

4.2 Korvausrajoitukset

4.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

4.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

4.2.3 Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

4.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli jonkun tällä vakuutuksella vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä vakituksena asuntona käytetyn tai matkalla majoitus-tilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- omaisuudelle, josta vakuutettu on huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana asunto-osakeyhtiölain mukaan kunnossapitovastuussa (esimerkiksi pinnoitteet)
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä
- omakotitalolle tai muulle vastaavalle vakuutetun asuinkäytössä olevalle kiinteistölle.

4.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

4.2.6 Kiinteistön tai osakehuoneiston omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön tai osakehuoneiston omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta vakuutetun vakinaiseen asuntoon eikä hänen omassa käytössä olevaan Suomessa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Jos vakuutetun omistuksessa on lisäksi enintään kaksi muuta Suomessa sijaitsevaa asuntoa, rajoitusta ei sovelleta myöskään näihin asuntoihin.

Siltä osin kuin vahinko aiheutuu ehtokohdissa 4.2.4 ja 4.2.5 tarkoitetulle omaisuudelle, sovelletaan kyseisiä ehtokohtia.

4.2.7 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

4.2.8 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä

- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutusnottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

4.2.9 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

4.2.10 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- tärinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- kosteudesta
- sade- tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

4.2.11 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan liittyvälle omaisuudelle.

4.2.12 Tahallisuus, törkeä huolimattomuus sekä rikoksen yhteydessä aiheutetut vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai muun rikoksen taikka tappelun yhteydessä.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka ollessaan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

4.2.13 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.2.14 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävistä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

5.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

6 Korvaussäännökset

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja on ilmeistä, että vaatimus perusteitaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettun työn määrä ja laatu.

6.4 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

6.5 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

6.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahinkotapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

6.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

7 Indeksidonnaisuus

Vakuutuksen omavastuu ja vakuutusmaksu on sidottu kuluttajahintaindeksiin esinevakuutusehdon kohdassa 4 määriteltyjä sääntöjä noudattaen.

8 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana

- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliin. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

4.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka vakuutus on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa vastaavansältöisenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

4.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkukseen.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- oka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- joka liittyy
  - sijoitustoimintaan tai
  - yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan

6. joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Suomessa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Jos vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään kaksi muuta Suomessa sijaitsevaa asuntoa, joita ei käytetä vakuutetun vakinaisena asuntona tai vapaa-ajan asuntona, rajoitusta ei sovelleta myöskään näihin asuntoihin. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei kuitenkaan korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vasta- puolina
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskieltoa
14. joka koskee
  - avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista
  - varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia, jotka liittyvät avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen taikka rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen
15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamis-oikeuteen tai asumiseen. Kulut kuitenkin korvataan yhdessä vakuutustapahtumassa kolmea (3) vuotta kohden, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:
  - asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai yhteiselämän lopettamisen yhteydessä
  - kysymys on viranomaisen vahvistaman, voimassaolevan ja täytäntöönpanokelpoisen sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttamisesta
 Vakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta

17. joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
19. joka liittyy konkurssiin
20. joka koskee ulosottoa, ulosottolaissa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa taikka jossa vakuutetulle on esitetty ulosottolain mukainen oikeustoimen peräytymisvaatimus
21. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattavasta oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena.

6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

1. Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen synty- mistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jäl- keen vakuutusyhtiöltä kirjallisen korvauspäätök- sen.
2. Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asi- anajajaa tai muuta lakimiestä. Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidatin tai vastaa- van ulkomaisen tutkinnon suorittanutta henkilöä.
3. Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korva- usta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuo- mioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutussopimus- lain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan. Riita- asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.
4. Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoi- tamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioita- essa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on suurin mahdollinen korvaus yhtä vakuutustapahtumaa kohti.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelessa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

7.3.2 Rikosasiassa

7.3.2.1 Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

7.3.2.2 Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ojamasta syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määräjän.

7.3.4 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon

myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritetun työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
  - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää
  - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetyksiä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäavästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
4. oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
6. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai joka heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
10. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuinten lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti suorittaa ennakkorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.
2. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
3. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.
Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
4. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

8 Indeksisidonnaisuus

Vakuutuksen omavastuu ja vakuutusmaksu on sidottu kuluttajahintaindeksiin esinevakuutusehtojen kohdassa 4 määritellyjä sääntöjä noudattaen.

9 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutuslakia. Vakuutuslakia (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutuslakia sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjiaan merkittyjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiöitä valvova viranomainen on Finanssi valvonta.

1 Erät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksen antajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiöitä.

Vakuutus kirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksen antajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvaus velvollisuuden tai muun varallisuus vahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmätuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutus maksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaolo aika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksu on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus tapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutussopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäänsään edellä mainittua velvollisuuttaan menettänyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja

täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun maksaminen

- aina kun kyseessä on määräaikainen vakuutus
- kun siihen on vakuutuksen laadun tai muun erityyisen syyn vuoksi aihetta.

Maksamisen edellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle (VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuutustapahtuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasikirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(VSL 17 a §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutusmaksu-kauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksu-kauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Jos vakuutusmaksu-kausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalenterivuoden lopussa. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksu-kauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus sopimukseen mak-

settu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mah-

dollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

Moottoriajoneuvovakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on moottoriajoneuvovakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta,

hänelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuuta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutus tapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutus tapahtumasta ja vakuutus tapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutus tapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutus tapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoite-

tuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutus tapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisesti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamisesta koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1 000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittaus edellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutus tapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutus määrä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutus määrän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus

(VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutus tapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutus määrän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutus määrä olennaisesti

perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitelleeseen henkilöön tai hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINeltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINessä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kantteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Oikaisupyyntö ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheelliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyyntöstä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakukanava, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovittelutoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusuhteessa. Ratkaisusuositusta on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kantteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluessa umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärän saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuudenmenetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuana tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuana tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päätymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus sopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyneeseen vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut väärä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle väärä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyneeseen vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti väärä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa ”Vakuutetut” on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä

käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 13 mukaisesti.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

LähiTapiola ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaarta koskevia pakotteita.

19 Henkilötietojen käsittely

LähiTapiola huolehtii asiakkaidensa yksityisyyden suojan toteutumisesta ja käsittelee henkilötietoja tietosuojaja- ja vakuutuslainsäädännön, muiden asiaan soveltuvien säännösten sekä hyvän tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytavan mukaisesti.

Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös esimerkiksi asiakkaille suunnattuun markkinointiin.

LähiTapiolassa hyödynnetään automaattista päätöksentekoa ja profilointia esimerkiksi vakuuttamis- ja korvauspäätösten tekemisessä sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Henkilötiedot hankitaan pääasiassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekisteristä. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella.

LähiTapiola rekisteröi sille ilmoitetuista vahingoista tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin ja tarkistaa samalla, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Vahinkorekisterin tietoja käytetään korvauskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvien väärinkäytösten torjunnassa. LähiTapiola rekisteröi sen harjoittamaan vakuustustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja rikosepäilyistä tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen väärinkäytösrekisteriin ja tarkistaa asiakkaasta rekisteriin merkityt tiedot. Väärinkäytösrekisterin tietoja käytetään korvaus- ja vakuutuskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemisessä.

Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asiainnoin todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

LähiTapiolan henkilörekistereistä on laadittu tietosuojaselosteet, joissa kerrotaan rekistereissä käsiteltävistä henkilötiedoista, niiden käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaselosteisiin ja henkilötietojen tarkempaan käsittelyyn voi tutustua LähiTapiolan verkkosivuilla lahitapiola.fi/henkilotietojenkasittely. Tietosuojaselosteita saa myös pyydettäessä postitse tai sähköpostitse osoitteesta tietosuoja@lahitapiola.fi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydäkusten -
LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi**
(0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola
Lappi (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola
Pohjoinen (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) |
LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola
Varsinais-Suomi (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

